

Talvella 2018 Lammin Evolla tehtiin harvennushakkuun yhteydessä pesäpuun ympärille avointa tilaa vieruspuita yläharventamalla.

KUVA:ILMARIN HÄKKINEN

Sääksen pesäpuutarve voidaan ottaa huomioon metsänhoidossa niin, että säästöpuita valittaessa etsitään latvukseltaan sopivia tai sellaiseksi kehittyviä puuyksilöitä tulevaisuuden pesäpuiksi.

Vuosien mittaan lintujen kelokapuloista kokoama pesälinna voi saavuttaa yli metrin korkeuden, ja lopulta puun latvus murtuu pesän painon alla. 1970-luvulla lintuharrastajat alkoivat rakentaa sääksille pesäalustoja alas pudonneiden pesien tilalle ja sopiviin metsäkohteisiin myös uusia.

Tekopesän rakentaminen vaatii aina maanomistajan luvan.

Rakennetuilla pesäalustoilla pesii nykyisin merkittävä osa sääksikannastamme. Sääksirengastajat tarkastavat vuosittain eri puolilla maata tiedossa olevat pesäpaikat ja rengastavat poikaset.

Näkyvyys joka suuntaan

Näkyvyys pesältä eri suuntiin näyttää olevan sääksien pesäpaikkavalinnan kannalta ratkaiseva tekijä. Yhä useampi vanha pe-

säpuu on kuitenkin jäämässä lähipuiden latvuksen peittoon, jolloin sääkset lähtevät etsimään uutta paikkaa.

Tilanteeseen voidaan puuttua siten, että pesäpuun lähiympäristön puustoa käsitellään yläharvennuksella. Näin saadaan riittävän avoin näkymä palautetuksi vuosiksi eteenpäin.

Mikäli sääksen pesä sijaitsee tulevilla uudistushakkuualalla, pesäpuun ympärille tulee jättää tuulelta suojaavia, mielellään matalampia säästöpuita. Sääksi voi kyllä kelpuuttaa aukon keskelle jätetyn yksittäisen pesäpuun, mutta vaarana on, että se kaatuu syysmyrskyissä.

Metsänomistajat ovat yleisesti hyväksyneet nämä metsänhoidon rajoitukset ja säilyttäneet myönteisen asenteensa sääksiin. Pesäympäristön huomioon ottavalla metsänhoidolla sääksellä näyttää olevan hyvät edellytykset sopeutua talousmetsiin. ●

Artikkelin kirjoittajista Juhani Koivu on Sääksisäätiön toiminnanjohtaja ja Ilmari Häkkinen Sääksisäätiön puheenjohtaja.

Älä häiritse pesintää

Sääksen pesäpaikan metsänhoitotyöt tulee ajoittaa siten, että pesintä ei häiriinny. Hakkuut, istutukset ja taimikonhoito suositellaan ajoitettavaksi syyskuun ja maaliskuun väliselle ajalle.

Toukokuu ja kesäkuu ovat kriittisintä aikaa sääksien pesinnän kannalta. Kesähelteellä jo tunnin yhtäjaksoinen häiriö voi johtaa pesinnän epäonnistumiseen.

Suosituksena on välttää metsänhoitotöitä sellaisilla kohteilla, joissa syntyy näköyhteys pesälle, Etelä-Suomessa 15.4.–31.7. ja Pohjois-Suomessa 15.4.–31.8.

LISÄTIETOJA

saaksisaatio.fi/saaksisaation-utiset/node/metsanhoito-saaksen-pesapuun-laheisyudessa